

נספח א' – "שמונה מעלות בצדקה" לרמב"ם

שמונה דרגות הצדקה של הרמב"ם במילים פשוטות ובסדר הנכון (מהדרגה הפחותה אל הנעלה). הדפיסו את המשפטים המצורפים וגזרו כל משפט בנפרד.

נותן – אך בעצב, מצטער על כך.

נותן פחות מן הראוי אך בסבר פנים יפות.

נותן לאחר שמבקשים ממנו.

נותן לפני שמבקשים ממנו.

הנותן יודע למי נתן, המקבל אינו יודע ממי קיבל.

הנותן אינו יודע למי נתן, והמקבל אינו יודע ממי קיבל.

המקבל יודע ממי קיבל, והנותן אינו יודע
למי נתן.

נותן הלוואה, עושה שותפות או מסדר
עבודה לחברו כדי שיוכל להתפרנס כראוי
ולא יזדקק לאחרים, תומך בו עד שיצליח
לעמוד לבדו.

ודברי הרמב"ם כלשונם...

"שמונה מעלות יש בצדקה זו למעלה מזו:

מעלה גדולה שאין למעלה ממנה – זה המחזיק ביד ישראל שְׂמֶךְ (שנעשה עני) ונותן לו מתנה או הלוואה או עושה עמו שותפות או ממציא לו מלאכה כדי לחזק את ידו... החזק בו עד שלא ייפול ויצטרך.

פחות מזה – הנותן צדקה לעניים ולא ידע למי נתן ולא ידע העני ממי לקח; שהרי זו מצווה לשמה...

וקרוב לזה – הנותן לתוך קופה של צדקה...

פחות מזה – שיידע הנותן למי ייתן ולא יידע העני ממי לקח, כגון גדולי החכמים שהיו הולכין בסתר ומשליכין המעות בפתחי העניים. וכזה ראוי לעשות...

פחות מזה – שיידע העני ממי נטל ולא יידע הנותן...

פחות מזה – שייתן לו בידו קודם שישאל.

פחות מזה – שייתן לו אחר שישאל.

פחות מזה – שייתן לו פחות מן הראוי בסבר פנים יפות.

פחות מזה – שייתן לו בעצב.

(רמב"ם, משנה תורה, הלכות מתנות עניים, פ"י הלכות ז'–י"ד)